

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J.**, so sídlom v P., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. P. H., advokátom so sídlom v P., proti žalovanému **A., s.r.o.**, so sídlom v H., zastúpenému JUDr. P. L., advokátom so sídlom v K., **o odporovateľnosť právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17 C 29/2006, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. septembra 2010 sp. zn. 16 Co 119/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov z 22. marca 2010 č. k. 17 C 29/2006-366, ktorým prvostupňový súd určil, že darovacia zmluva uzatvorená dňa 28. októbra 2004 medzi obchodnou spoločnosťou B. S. s.r.o. na jednej strane ako darcom a obchodnou spoločnosťou A. s.r.o. na druhej strane ako obdarovaným, predmetom ktorej bol bezplatný prevod vlastníckeho práva k stavbe - objekt služieb (výrobňa nealkoholických nápojov), súpisné č. X., zapísanej na LV č. X., k. ú. L., stojacej na parcele KN X., ktorej vklad bol povolený Katastrálnym úradom v Prešove, Správou katastra Prešov dňa 29. novembra 2004 pod č. V 4687/2004, je vo vzťahu k žalobcovi právne neúčinná a ktorým zaviazal žalovaného na náhradu trov konania žalobcovi vo výške 791, 46 Eur na účet jeho právneho zástupcu. Odvolací súd zároveň žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Zhodne so súdom prvého stupňa uzavrel, že právny úkon, ktorý bol predmetom odporovateľnosti, je neúčinný podľa § 42 ods. 1 až 5 OZ, lebo bol urobený v úmysle ukrátiť veriteľa, pričom tento úmysel musel byť žalovanému známy, nakoľko pri podpise darovacej

zmluvy vystupoval jednak ako darca a aj konateľ obdarovaného. Stotožnil sa so závermi prvostupňového súdu, že žalovaný nepreukázal okolnosti, pre ktoré by nebol predmetný právny úkon neúčinný. K prevodu došlo navyše medzi osobami blízkymi. V odôvodnení rozhodnutia sa vysporiadal s námietkami žalovaného ohľadne hodnotenia vykonaných dôkazov prvostupňovým súdom, správnosti skutkových zistení, presvedčivosti a zrozumiteľnosti odôvodnenia jeho rozsudku.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Žiadal, aby dovolací súd zrušil oba rozsudky súdov nižších stupňov a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že sa mu postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) zmenou právneho názoru odvolacieho súdu na predmet sporu, nesprávnym vyhodnotením dôkazov a tým, že odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými jeho odvolacími námietkami. Vytýkal odvolaciemu súdu, že bol podľa § 237 písm. g/ O.s.p. nesprávne obsadený, keď o prvom odvolaní vo veci rozhodoval senát JUDr. Világiovej a o ďalšom odvolaní rozhodoval senát JUDr. Kovaľovej. V dôvodoch dovolania obširne v 9 bodoch rozoberal skutkový a právny stav veci a uvádzal dôvody, pre ktoré nesúhlasí s rozhodnutiami súdov nižších stupňov. Poukázal na vadné skutkové zistenia ohľadne úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, rozhodnutie považoval za nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené, konanie predchádzajúce jeho vydaniu za postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a napokon vytýkal odvolaciemu súdu aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žiadal tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného zamietnuť. Ani jeden zo žalovaným vymedzených a zároveň niekoľkokrát sa opakujúcich dôvodov nepovažoval za dôvodný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkami dovolateľa, že konanie trpí vadami uvedenými v § 237 písm. f/ a g/ O.s.p.

Žalovaný v dovolaní tvrdil, že zmenou právneho názoru odvolacieho súdu na predmet sporu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu a tiež právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania.

V posudzovanej veci však konanie súdov nižších stupňov nie je takouto vadou postihnuté. Odvolací súd založil svoj potvrdzujúci rozsudok na právnom názore súladnom so súdom prvého stupňa, že darovacia zmluva z 28. októbra 2004, ktorej odporovateľnosť bola predmetom tohto konania, je neúčinný právny úkon, nakoľko bol urobený v úmysle ukrátiť veriteľa, pričom tento úmysel bol žalovanému známy a že žalovaný v konaní neunesol dôkazné bremeno (nepreukázal opak toho, čo tvrdil žalobca).

Pokiaľ dovolateľ spochybňuje správnosť toho, ako súdy vyhodnotili niektoré dôkazy, dovolací súd uvádza, že v prípade nesprávosti hodnotenia dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva (§ 243a ods. 2 O.s.p.) a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižších stupňov. Nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s vyššie uvedeným treba dodať, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Pokiaľ žalovaný namieta nedostatky dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (vysporiadania sa s jeho odvolacími námietkami), dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel preto k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

Podľa dovolacieho súdu odvolací súd svojím vyššie uvedeným postupom neporušil právo žalovaného na spravodlivý proces, pretože svoje rozhodnutie nezaložil na iných

právnych záveroch než súd prvého stupňa, rozhodnutie riadne a dostatočne odôvodnil, vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami odvolateľa obsiahnutými v jeho rozsiahlom odvolaní, a teda neodňal žalovanému možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pri skúmaní prípustnosti dovolania z hľadiska žalovaným namietanej vady v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. dovolací súd vychádzal z toho, že o nesprávne obsadenie súdu ide nielen vtedy, keď namiesto senátu zloženého zo zákonom stanoveného počtu sudcov rozhodne buď samosudca alebo senát v inom než predpísanom zložení, ale tiež vtedy, keď vec prejedná a rozhodne sudca, ktorý nie je zákonným sudcom (viď čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Zákonným sudcom je v prípade samosudcu ten sudca, ktorý je právnymi predpismi (vrátane predpisov vnútornej povahy, ako napr. rozvrhom práce) určený tú – ktorú vec prejednáť a rozhodnúť; ak má niektorú vec prejednáť a rozhodnúť senát príslušného súdu, sú zákonnými sudcami všetci členovia toho senátu, ktorý je rozvrhom práce určený túto vec prejednáť a rozhodnúť (viď tiež § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok, sa označuje ako rozvrh práce (viď § 50 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Dovolateľ v dovolaní namietal nesprávne obsadenie Krajského súdu v Prešove ako odvolacieho súdu pri rozhodovaní vo veci, keď o prvom odvolaní, na základe ktorého došlo uznesením sp. zn. 5 Co 2/2007 z 25. septembra 2007 k zrušeniu prvostupňového rozsudku a vráteniu veci na ďalšie konanie, rozhodol senát 5 Co, ktorého predsedníčkou bola JUDr. Gabriela Világiová a o ďalšom odvolaní na Krajskom súde v Prešove rozhodoval senát 16 Co, ktorému predsedala JUDr. Anna Koval'ová.

Za účelom obstarania podkladov pre posúdenie opodstatnenosti námietky dovolateľa, dovolací súd sa oboznámil s rozvrhom práce Krajského súdu v Prešove na rok 2007 a 2010, Opatrením predsedu Krajského súdu, ktorým sa vydávajú pravidlá pridelenia jednotlivých vecí sudcom občianskoprávnemu, obchodnoprávnemu, trestnoprávnemu a správneho kolégia na rok 2010, bod 3, písm. e), v zmysle ktorého veci, ktoré boli v predchádzajúcom odvolacom konaní zrušené, pridelia sa tomu senátu, ktorý rozhodol o ich zrušení. Ak sa zloženie senátu

zmenilo, prideli sa takáto vec senátu, do ktorého je zaradený sudca, ktorý v čase zrušenia veci /rozhodnutia súdu prvého stupňa/ túto referoval.

V predmetnej veci referujúca sudkyňa JUDr. Anna Kovaľová pôsobila v čase vydania prvého zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu ako sudca v senáte 5 Co, ktorému predsedala JUDr. Gabriela Világiová. Dňa 1.9.2009 sa stala JUDr. Anna Kovaľová predsedníčkou senátu 16 Co. Pri opätovnom prideľovaní tejto už raz zrušenej veci odvolaciemu súdu, bola táto v súlade s rozvrhom práce na rok 2010 zapísaná do senátu 16 Co, lebo do tohto senátu bola zaradená sudkyňa JUDr. Anna Kovaľová, ktorá v čase zrušenia veci túto referovala. Keďže senát 16 C podľa rozvrhu práce na rok 2010 pracuje v zložení JUDr. Anna Kovaľová – predsedníčka a členovia JUDr. Martin Fiľakovský, JUDr. Branislav Breza a JUDr. Michal Boroň, senát odvolacieho súdu rozhodujúci dňa 20.9.2010 v zložení JUDr. Kovaľová – predsedníčka senátu a členovia senátu JUDr. Breza a JUDr. Boroň bol správne obsadený. Námietka žalovaného o existencii procesnej vady konania, zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. g/ O.s.p., bola preto neopodstatnená.

Pokiaľ dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, resp. že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, dovolací súd na tieto námietky žalovaného nemohol prihliadať. Uvedené skutočnosti by mohli byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovaného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, nakoľko nepodal návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. novembra 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová